

Dómsmálaráðuneytið

Umsögn eingöngu send í gegnum Samráðsgátt stjórnvalda

Reykjavík, 5. ágúst 2026

Efni: Umsögn um áform um aðgerðir gegn skipulagðri brotastarfsemi - mál nr. S-137/2026

Samtök fyrirtækja í fjármálaþjónustu („SFF“ eða „samtökin“) vísa til áforma um setningu laga um breytingar á almennum hegningarlögum nr. 19/1940, lögum um meðferð sakamála nr. 88/2008 og lögreglulögum nr. 96/1990, sem dómsmálaráðuneytið hefur kynnt til samráðs. Fyrirhuguð lagasetning er liður í framkvæmd stefnu og aðgerðum stjórnvalda um „Öruggara Ísland“ sem hefur það markmið að sporna gegn skipulagðri glæpastarfsemi.

Með breytingunum verður leitast við að efla refsivernd gegn skipulagðri brotastarfsemi, styrkja heimildir til upptöku ólögmæts ávinnings og tryggja að löggjöfin veiti lögreglu og ákærvaldi nægjanlegt svigrúm til að rannsaka og sækja þá til saka sem að slíkri starfsemi standa með skilvirkum hætti. Jafnframt er lögð áhersla á að efla afbrotavarnir og samvinnu stjórnvalda með því að styrkja lagagrundvöll fyrir upplýsingaskiptum og samhæfingu aðgerða.

SFF fagna áformum um lagasetningu sem ætlað er að efla varnir gegn skipulagðri brotastarfsemi. Samtökin hafa á síðustu misserum vakið athygli á vaxandi umfangi og alvarleika skipulagðrar brotastarfsemi og ekki síst þeirri ógn sem hún getur falið í sér fyrir fjármálakerfið, váttryggingastarfsemi, atvinnulífið og almenning. SFF hafa m.a. lagt áherslu á mikilvægi öflugra viðbragða gegn svikum, í samtölum við stjórnvöld og löggæsluyfirvöld, með greinaskrifum og herferðum um árvekni gegn svikum.

Skipulögð brotastarfsemi er vaxandi ógn sem teygir anga sína inn á fjármálaþjónustumarkaðinn og nýtir nýjustu tækni í síauknum mæli. Öflugar varnir, skilvirk upplýsingamiðlun og samskipti fyrirtækja í fjármálaþjónustu við lögreglu og stjórnvöld eru meðal grundvallarforsendna þess að vernda almenning, atvinnulífið og samfélagið í heild gegn þeirri ógn sem stafar af skipulagðri brotastarfsemi. Að mati SFF er því brýnt að löggjöf, rannsóknarheimildir og viðbúnaður lögreglu og ákærvalds þróist í takt við síbreytilegar og sífellt tæknivæddari aðferðir skipulagðra brotahópa á hverjum tíma.

Samtökin telja mikilvægt og nauðsynlegt að efla áfram löggæslu, rannsóknargetu og skjót og markviss viðbrögð við brotum af þessu tagi sem tengjast fjármálaþjónustu í víðtækum skilningi. Öflug löggjöf skilar ekki tilætluðum árangri nema henni fylgi fullnægjandi geta til framkvæmdar og skilvirk samvinna þeirra sem standa að vörnum gegn skipulagðri brotastarfsemi. Það er allra hagur að þeir sem leggja stund á skipulagða brotastarfsemi finni að hér á landi sé bæði vilji og geta til að sporna af festu gegn þeirri ógn sem af henni stafar.

Öflugur og traustur fjármálaþjónustumarkaður er ein af grunnstoðum íslensks samfélags og gegnir lykilhlutverki í daglegu lífi almennings og starfsemi atvinnulífsins. Það er því sameiginlegt hagsmunamál samfélagsins að verja fjármálakerfið gegn misnotkun skipulagðra brotahópa og tryggja verði að þeir aðilar sem standa vörð um öryggi þess hafi fullnægjandi heimildir, þekkingu og úrræði til að bregðast

hratt og markvisst við. Við frekari mótun aðgerða gegn skipulagðri brotastarfsemi, á fjármála- og váttryggingamarkaði sérstaklega, telja SFF mikilvægt að horft verði til reynslu og bestu framkvæmdar í nágrannaríkjum okkar og lagt mat á hvaða úrræði og aðferðir hafi þar reynst árangursríkar.

SFF ítreka að þau taki áformunum fagnandi og telja mikilvægt að efla enn frekar baráttuna gegn skipulagðri brotastarfsemi. Aðildarfyrirtæki SFF búa yfir víðtækri þekkingu og reynslu sem getur nýst við frekari mótun og framkvæmd þeirra aðgerða sem áformin fela í sér. Enda hafa aðildarfélög SFF verið öflug í svikavörnum, aðgerðum gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverka og fleiri þáttum. Samtökin eru reiðubúin til virks og uppbyggilegs samtals við stjórnvöld og löggæsluyfirvöld og til að leggja sitt af mörkum við að tryggja að þær leiðir sem valdar verða séu markvissar, framkvæmanlegar og til þess fallnar að skila raunverulegum árangri í baráttunni gegn skipulagðri brotastarfsemi.

Samtökin áskilja sér rétt til að koma að frekari ábendingum eða athugasemdum síðar.

Virðingarfyllst,
f.h. Samtaka fyrirtækja í fjármálaþjónustu

Íris Björk Hreinsdóttir, yfirlögfræðingur